

چغیش شریلیا

قوت قلا

حیدر عباسی (باریشمار)

آقای دکتر حمید نطقی،
آقای تیمور پیرماستی،

آقای محی شیدا این صابن حضرت تریدن،
کی اونی گستر تریدن اوله وقجا.

فايدالانیشام.

تشکر اذیریم.

پاریناز.

۹۱۹۷

۹۱۹۷

چارسیریمیش قوناقلار

ناشر: تبریز جیابان جمهوری اسلامی پاشا رخیلی کتابفروشی لاله

حیدر عباسی (باریشمار)

کتابین آدمی : چاغیرلیماش قوناقلار

قوشانی : حیدر عباسی (باریشار)

باشلانیش : یحیی شیدا

ناشر : تبریز کتابفروشی لاله

چاپ تاریخی : ۱۳۶۴

تیراژ : ۲۰۰۰ جلد

چاپخانه : تابش

بسمه تعالی

چاغیرلیماش قوناقلار کیملدیر؟

عمومیت له استعارالی، ایران تورپاقینا صفویله عصریندن بویانا دوانیدیر و بیرکیران کیمی بوسرطان یا راستی گوندن - گوننه ریشه سالیب، بودیاردابوی - بوداقی آتمیشدیر. دیمک کی موناخیم اصولیله، استعارحاکمیتی جان بیرقالیب اکیز ایشید. اگر استعار خارجدن بیرون لکله نین چئکیلیکده آخین ایدر سلطنت ده ایچرین ادا و لکله نین خدقلین مستقره ایدب، استضعافا دغور چکیر.

دیکیمیز کیمی، استعار سوطانی یا خودستقره لیک یا رادان شیطان، طاعت عصرینده رضاخان دؤرینده دانا آمانسیر نفوذ ائلدی، ایران ملی منین سروشینه حاکم اولد. ائله بئله تورخولوزا مالارایدی کی مملکتی استعمار حاکم دیرانه قویدولار، ملی ده دیکتاتور سلطان استضعاف چکدی. دواثر اوقار گونرین محض اولد. غرزا و خوجولار کی اوقورخولودوره نی گونرلی ایدله گوروشدولر تصدیق ائله چکیر کی، استعمار دؤنی و بویوک شیطان بواولکده نه فاجعه لری اراتدی و نه ملی شردت لریمیزی نیچالاندیردی. اولار کی اودوشتملی گونر می گورمیب، سوزا بودنی گوز آچمیشدیلار بو پونه مانی اوخو یا ندابله بیر عصرین گئدیش تینا تعجب ائتمه لری ائله ده ییرسیرده ییل

بو پونه مانی یا رادان آذربایجانین دستون معناه نه برلی ضعیفکار و اح سلی شاعری حیدر عباسی "باشلانیش" دیر کی اونون ایکلک تجربه سین "نغمه داعی" آیدنا و خوب و گوردوک، شعر داستان فورما سیندا یا نلیب و بئله باشلانیر: "آغزی - بورنون حق اوزور بوروشدوران گوندن بری بریبول اولسون شیطان دوشوب یاتماشیدی بریگون ایشدن قایدارکن، گونرینی یوخ اولدی او یوخوندا ائله بیل کی بریداع گلیب اولسون آله می؟" شاعیر گونل شکیده اوزاثرین باشلایب، ائله کی ایکلک نوبته اوخو، آردیسین او خوب

مطابق قناتی استیسیز. کوچک چکی کتاب سوزن که با خیمیدن و اولد و قناتی زنگین دی. وائل او با سوزن لریندن
 نشت آلمیشدیر. بند "سهرست" شعر لر مویون بیر بریده نین طبعینه ووشمیدیب، اول نظر مایا نجی گلکین لاکن
 بیر آواخو یا ندان سوزن شیرین و جالب اولور و بو پیر یا دوسویه ده دیر. باریشمازین بو اثریده داستا نین
 قهرمانلاری سمبولیک حالینده امیدانا خجیرلار. استعارچی "ابر قدرت لرین" شوم آدلاری استعاره و کنایه
 آپارمیر: "آی تکیمن" نین لقمان باشلی / شیرین آلتین اوستون سین قاروشلاری سوله دیر: / نیرنه قولوق
 نده بیرین قول ایستدیریک / نیرنج "اوچر دم" "یارقان" دان دامر اوچدیر / بیر شقالا باتمان آلان خاچدیر
 باریشما بوزده لال شده ائل اویا تیزدن اولد و قناتی فایدا لایب آتا - بابا مثلدرین یئرلی - یا ماقلی ایش
 حکیم . باخین قبیلده چچاق اوز قینیا آغ اولماز / قره قاران سیکد کیده آغ اولماز /
 بورا داملر آلتین شایین نمایش ائدی ر میر و نیرنجی برونه کوشتر مک کھایتلندیک و دیگر شایر کتاین مطالعینه
 حواله ائدیریک . طاعت دور و نده استعارین بو یوک شیطانی ایراندانجه نیر شمش، بواج سلی اثره سینما
 پرده سی کچی دقین صورتده گوز اؤلونه تو تولور، شاعرین گکین قلمی ما هر برستم کچی کچن حادثی ان یا خیمیدن تصور
 ائدیر: "اوچر دم ائدی او تور پاقد او توراق / رف کولومیه و ریدی پیلیق /" "یارماچی نین اولور
 صیقال کچی / اوچر دمون تولا قیندن آسلا قیدی / عدالیتن قور و نیری اوچر دمونان ایلا غیدی /
 اگر شایر کتیکه اولد بیز کمرک بوتون کتابی بو باشلانیدر اولگو غولاند کینک، لاکن بو اوچر ده قنات ائده ک
 سوز و موزه صون قویوب، باریشماز دوستوموزا خوش که نر زنگین یارادی حیل قیلا، بو یوک ائده دان دیدیریک
 بمنه و کرمه . تبریزی ییچی بشیدا

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

قَالَ أَنْظِرْنِي إِلَى يَوْمِ يُنْفَخُونَ * قَالَ
 إِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِينَ * قَالَ فَبِمَا أَعْتَمَلُ
 لَأَفْعَلَنَّ أَهْمُ صِرَاطِكَ الْمُسْتَقِيمِ *
 ثُمَّ لَا تَتَقَيَّسُ مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ
 مِنْ خَلْقِهِمْ وَعَنْ أَيْمَانِهِمْ وَعَنْ شَمَائِلِهِمْ
 وَلَا تَجِدُ أَكْثَرَهُمْ شَاكِرِينَ *

«اعراف»

چاغیر یلمیش تو قناتلار

آغزی - برونون،
 حق اؤزونه،
 بوروشدوران کونن بری،
 بیرویل اولسون،
 شیطان دوشوب، یا ماقشیدی،
 بیرگون، ایشدن قانیدارکن،

کوزلرینی یوخ آلدی.
 یوخ وئد، ائدیل کی،

بیر داع حکیم اوستون آلدی.
 دایمانقی یئر دوشوب،
 بیزچ کون،
 اویوب قالدی.

اویوخدا
 قادا - بلا بندن گکتین،
 قورد، قویونا، دورمه ووزدو.

دوشمن لکین،
 پولادیمیر، یوزقات اسپن،
 چحیک اللر،

قیریب اوزدو،
 یامان کولر، سوزگون اولوب،
 اوز اقلایشب،
 کوزدن ایتدی.

آخچقلا مالار
 ۱- قورد قویونا دورمه ووزنک: نیرنجی لقمان ال چحیک ۲۰ تیسیر: نیرنجی - اوخار - (مانند)
 ۳- سوزگون اولماق: جزای چون اولد و قور پاقدان اوز اقلایشدیر یلیق. * آخچقلا مالار ایضاح (شرح)
 لغترب ایضاحی.

یار قازان .

آوچوگون .

نیرینه بیر ، دبریدی .

گوز آچاندا ، ایکی آل اوله دبرته پی .

یا دتقیذا ،

بولانیقلار ، دورالمیش .

اولوجیلر ، تورالمیش .

اللرداما ،

قان توکمه .

چکیردی یای .

یارانیقلار ، طبعیت .

چخاری جن ،

آلیردی پای .

آجلیغیدان ،

آجین بونو ، قیرلمیر .

خوش نمیکدن ،

توخون قارنی ، خیرلمیر .

گوز او د اوسته .

آستیدان بیر قازان کیمی .

گوز پوکدن ب .

داشیب گمت .

دوز و طرین سینه یی .

گوز بوجان .

آشیب گمت .

بایرا دوشن بالقی کیمی .

کا آتلیب ، کا دوشد .

شما یقین کمتونو .

کا اذ خوب ، کا نوکد .

آخیر دمی :

ان ان اذ غلو ، ان ان ادا .

اندیر آتش ، پشیریم کی .

آچیقلا ماز : ۱- ایکی آل اوله دبرته : ناراحتیقلان باشینا دؤگد . ۲- تورالماق : اقلیب و ساهلام اولماق . ۳- چخاری جن : ایلیقی قند . ۴- گوز ادا : حارقی و ادا لیش . ۵- دوزوم : حصد . ۶- سینه : آرائیق . ۷- بایرا دوششک : سودان قیراقا و قورلو قانوششک

تخودونون ، نیکدگی .

قاف اذغیدان .

نیکد اولسون .

چوره ک اونا .

کچره اولسون .

ایستی لگی .

باغیر ساقین .

اویوب دسین .

تپه ساجی .

سلام ایچون .

ایاقینا ، واریب کسین .

باش اوستوندا .

تاس دگیر مانی .

دارند ترلان گونر ، اولسون .

خوش گونری .

دوداقلارین .

اوت ماسین گولوشدر .

بوی بولاسین .

چیدارلارا .

پولوشدر .

پالان قونسون .

گوزلر قاشا .

باشی دگین .

داشان - داش .

آغرخی اوتون ، وادیلمسین .

دودو د قالیب .

آت میلمسین .

کون چخاند .

بیر وای دشمه .

کون باتاندا .

مین وای دسین .

آل قان میسین .

اصطلاحات

آچیقلا ماز : ۱- چورک کچا اولاق : دایمک مسینین . ۲- تپه ساجی : قاسلاما کلمک : یا شیشین حین لگی کیمیر بولاری بویوندور و قانوششک . ۳- کچره اولسون : کچره اولسون . ۴- پولوشدر : پولوش . ۵- چیدارلارا : چیدارلارا . ۶- پالان قونسون : پالان قونسون . ۷- گوزلر قاشا : گوزلر قاشا . ۸- باشی دگین : باشی دگین . ۹- داشان - داش : داشان - داش . ۱۰- آغرخی اوتون ، وادیلمسین : آغرخی اوتون ، وادیلمسین . ۱۱- دودو د قالیب : دودو د قالیب . ۱۲- آت میلمسین : آت میلمسین . ۱۳- کون چخاند : کون چخاند . ۱۴- بیر وای دشمه : بیر وای دشمه . ۱۵- کون باتاندا : کون باتاندا . ۱۶- مین وای دسین : مین وای دسین . ۱۷- آل قان میسین : آل قان میسین .

بال آغزیندا ،	نان کور اولوب ،
زه هراؤلسون .	نان بیلدین .
قازاندیقئی ، هراؤلسون .	اوز که سینی جان بیلدین .
اوز که سینی ، دوزون دادسا ،	آتی آؤنون ،
دوز قانی ،	باش آپارین .
داش چالین .	اوز یو حاری ، داش آپارین .
وزر دیکنی ، باش چالین .	ان نیتقا آچی مانا ،
ماش نیرینه ،	سویکه سینر بولالا .
باش توپاریب ،	آؤیتقا جان یاندیران .
آشاسین .	چکه ییرین سؤالا .
توکری نین آراسیندا ،	چاق دؤنوب ،
سینب یاتین .	اوز دوستین ، یوتاسین .
مندر شیطان .	اوغرو دؤنوب ،
سداش اولسون ، قیدداشی ،	اؤی مدین داغاسین .
آؤیتقا ،	مارا یاسین ؟
دشین قان قان .	شیطان آشی پشیدی گل .

آیتقا مالار
 ۱- آتی باش آپاراق ، دیک باشلیق آندیب بمرور اولاق . ۲- اوز یو حاری داش آپاراق ، ناچا نیتقان آغزیش توپون
 الچک . ۳- بیرایشه آچی یان ، جان یاندیران . حلاقه کورسه دن . ۴- بودالا بسغیه ، تاقاق تیرنه وایاز .

پسته قارین ، دزنک اولوب ،	اؤغلار اچا ، سایا گلر .
شیشه گل .	سایا قینان ،
	باشا گلر .
صنوراشیطان ،	هبر برسی ، اؤقازانا ،
نچ نیرده ،	زهرین توکوب ،
کولرشیکه ، قازان آسک .	یوخ اولد دلار .
ساغ طرف ، ال اوزالدیب ،	ایکیخی نول مرد بلار نظر کله .
دوداقلاری دبریلدی .	قارا دولر ،
کوندوز کوزون ،	مرد بلارین ،
یامان کورسه ، کور هراؤلسون .	ان توخول ، لشین سولون ،
دینر دینون ،	قازانلار جالا دینار .
تقریضیده دینراؤلسون .	قارایلین اؤموزوندا ،
کوبه کاک تک ،	شیرینشتیب ،
ایلان عقررب ،	دوزون سالدی .
اؤنقطیه توپلاشته یار .	لوزا گلدی ، ان نیتقان اوجا شستی .
یاراقلارین بیانی وارسا ،	کورپه لری ، طرقالدی .

آیتقا مالار
 ۱- کولرش سیریش و نیغیب کول کی اولاق . ۲- کوندوز کوزون یامان کور هراؤلسون ، اولان ایشین آغزیشین صیدتین چخو توخون
 بیلندریک اچین ایشدرلر . ۳- اؤموز ؛ چکین ، چکین باشی . ۴- ششت ؛ بوی . قامت .

با تو مشا برین نصید،

تو م قاز غار،

کو ز د کس،

شیطان کو لب،

به دیکه،

قایا قازان، قایا یارکن،

سویون چکدی،

دیر بنید، بیر او دوج جن،

تور تا قالدنی،

او تور تانی،

ابلیس خوجا،

ان مقدس بیر اداکت،

گوگی نین، اوسته قویوب،

سارینا دی،

آینی - گوز،

یاخین لاشان، بوی لار تک،

شیطانیندا،

قارنی شیشید،

دنگ، شرین،

آشپیشی،

بیرگون، گجه یاریندا،

آخ وی سسی،

مین بیر یزدن،

اوجا لیرکن،

قازار آخشب،

ال بنیرلر، سارالیرکن،

باس شیطانین، گونجین،

بیر جوت اوشاق،

نیره دوشد،

دوشن کیمی،

اونا دوغرد، سورد دیر،

بیر بیرینه،

آچیلما یار
۱- گوز دکنیزک: آلتی سرب آلا دانه تراق ۲۰- به دیکه، اهلایب و اوشاق کیمی سوزیدی ۳۰- کره فی قایا دیرکن تا بنین
دینیز چوکی آشتار ۴۰- آینی - گوز اولماق: دوشاق گوزنه چاتماق ۵۰- آل نیر: قیپ قیریزی سفاک یاق.
قشیر

قاش - گوز اندیب،

گوزلشدر،

انجکری نخسه کچی،

نچه - نچه، تایا گدی،

تایا چیشیق شینا قیندان،

بشج بریسی،

چنجا دیلار،

آغیر شیناق شنجیدی،

اوشا قازار، دوش دژنده،

یوزان نین،

باشی بیردن، قوپارلسا،

بو اولانی، گوزن تایا،

دیکیندن،

سودو ارسین،

سوز قشیر سین،

داشئب گشتین،

قیرا دونسون،

دیلگی نین دوللاری،

چچک آخین،

قیش باغی نین گوللاری،

بئلسیکه،

بیر تایین،

ایشی آخیر گنیدی،

یالغوزک قورد،

کلین چخید، بزه نیدی،

یززلران،

الوچکب، باغیر ادا،

اؤلون سودو،

داشئب گندی،

آغیر شیناق، باشا میدی،

بیر اؤونده،

نچه کچین مینین سیب،

آچیلما یار
۱- شخړه: بیر خشی قاپ (کوچه) کی اونا آیران چالما یار ۲- سیشاق: استخوان ۳۰- اولای: واقعه ۴۰- دیکلین دول قیرا
۵- قشیر: بستر نیک خوشلماق ۵۰- قیش باغی نین گوزلشدر: صحنه آرتیق خوشلماق ۶۰- یالغوزک: تک باشینا دولان
آلا و ماتیق قورد

اوش قلابی امیشیردی .

بویا-باش .

یشتیردی .

بو اکیزن توره سیندن .

اگه ایشتر .

باش وئردی کی .

شیطان کورن . ایشترامی .

خوز کور وئردو .

عاعیلا کفر باشا گلن .

قادا-بلا .

گونده لیک بیر .

ایش کور وئردو .

دودو دوغرار .

آداملتقا اودونو .

مشریق پوفر .

اوجاقی نین اودونو .

آداملیقین . دوزخ قارنی .

دوغسان اولدو .

شرارتین قیسیرلار .

اکیز دوزخ دو .

دوشوک اولدو .

قارالارین . یومورتاسی .

کاس کور وئردو .

آداملیقین . صاف آیناسی .

ان غلتقا .

تاشلادی خیمیر یایان .

جنت سارینی . یومولادی .

ایلان-چایان .

اشق تته قارنیداکن .

مانیر ماردی .

ساری کونک .

تودولار . مال اوتاردی .

بلک ده کی . کورپه قیرلار .

خان عسی نین .

ششین دوزلار .

بیلک لی لر .

تورخو سوزان .

لوشینه توپلانیدیلار .

یونولده ولار . یونغارستان .

ایگنه لره پلانیدیلار .

بیلک سیرین . بویوروق .

کولله کیسی .

ده لیب کجادی .

کورایشتی بچن کیمی .

حقیقی . اودا سچدی .

اولو دوروب .

باش آپاردی .

دیری اولدو .

باش آپاردی .

اگر یایان گمدر دوزو .

کوسن باغلار کچی دیزی .

محسم اولدو .

آداملارین لاپ عی .

خبر خنیر .

کلب . اولدو اویچی .

آراقان . تاپدی دیزاق .

دیزاق ندیر .

دیزاق .

توپر دوگون یالایلار .

تخته چخار .

سردله . بالادگر .

کوتوک آغلار .

اوغورلار .

هر برایشه باشیلار .

آچقلا لار : ۱- بویا-باش خیمک : بونیمک ۲- توره : دول نسل بیرین توخومندان واراکلن ۳- خورگورنک : سنگ نقره خیمک .
تورانی و دشتانلار اولمایان ۴- میریق : دوشان دوداق . دورد دوداق ۵- دوشوک یومرتا : تاشی برک مدیش لی-لی
یومرتا ۶- مانیر ماردی : دیش چخارتاق .

آچقلا لار : ۱- بویا-باش خیمک : بونیمک ۲- توره : دول نسل بیرین توخومندان واراکلن ۳- خورگورنک : سنگ نقره خیمک .
تورانی و دشتانلار اولمایان ۴- میریق : دوشان دوداق . دورد دوداق ۵- دوشوک یومرتا : تاشی برک مدیش لی-لی
یومرتا ۶- مانیر ماردی : دیش چخارتاق .

شراودوندا،
پیشین آشدیلار.

دایدا قولاق،
حیدرله باش کسکین.

اولکله سینده،
گورک نه وار.

اوا اولکله مین،
اوله وزونون اوجالماسی.

نیریم نیرین،
اوله وزونون باتماسیدیر.

گجه لرین دوکانیندا،

گوندورلری سحرچیان،

اود یارین حاکیمی نین،

اولکله لی، ایکی اوغلو وار.

یارقان نینان "اوجردوم" آدلی.

یارقان دمه،
تولکلو لورکه.

تولکلو لوره،

اولاق شغنی، نیدر دندیر،
محکمده قره داشی.

مانتی دیه، دئیر دندیر،
اصلا غارنی.

تولکلو قوندا، قول ایلر.

بال نیرینه،

ساتار سویو، پول ایلر.

دغیشلرکی، بیره سیندن،

نچه باتمان یاغ خچا.

قیرمیزی دون،

بو یاشیندا،

رنگ ایتیرر، آغ خچا.

اما "اوجردوم" اولان شیرد،

آچقلا مالار
۱- دامد قولاق ۲- اوشتق اویوغا نین سرده دیشین سوزلر. ۳- گجه لرین توکانیندا گوندوز سحرچیان کجه گوندوز دین چوخ اوزون اولماق. ۴- دیرا. ۵- اولاغ نین سحرچیان کجه گوندوز سحرچیان کجه گوندوز دین چوخ اوزون اولماق. ۶- کجه لرین توکانیندا گوندوز سحرچیان کجه گوندوز دین چوخ اوزون اولماق. ۷- کجه لرین توکانیندا گوندوز سحرچیان کجه گوندوز دین چوخ اوزون اولماق. ۸- کجه لرین توکانیندا گوندوز سحرچیان کجه گوندوز دین چوخ اوزون اولماق. ۹- کجه لرین توکانیندا گوندوز سحرچیان کجه گوندوز دین چوخ اوزون اولماق. ۱۰- کجه لرین توکانیندا گوندوز سحرچیان کجه گوندوز دین چوخ اوزون اولماق.

حق نوزود، وار سااگر،
دیشین قیا.

مینار دینر،

"اوجردوم" مینه بهرلی آت،

یایان گرز،

آمانیغیر.

نورقا آتی،

چولاق اولار، نوک سالار.

قورخوسونان،

دیزی قیرره،

توک سالار.

اوجردوم، بیرگون،

گوتون اوزون،

گرماتی یون،

قارادون، اوموزوندا،

سیره چخیدی،
گوروتوسو،

آلا تالا بولو دلارنی،

وزیر حیدر،

داغ باشیندا،

توزو سحرچیان،

اوزاقلاردا،

ایشیق بیر اولکله سحرچیان،

نه اولکله کی،

گوتنیدن، ییج حیدر،

یهدی قانی،

آچقلا مالار،

قوزنی مین چاققلا مالارنی،

اولدور کیمی،

سایریش ندیر،

داغ اوتونون خوش امینی،

آچقلا مالار
۱- دیشین قیا ۲- یایان. ۳- یورقا. ۴- دیشین قیا. ۵- دیشین قیا. ۶- دیشین قیا. ۷- دیشین قیا. ۸- دیشین قیا. ۹- دیشین قیا. ۱۰- دیشین قیا. ۱۱- دیشین قیا. ۱۲- دیشین قیا. ۱۳- دیشین قیا. ۱۴- دیشین قیا. ۱۵- دیشین قیا. ۱۶- دیشین قیا. ۱۷- دیشین قیا. ۱۸- دیشین قیا. ۱۹- دیشین قیا. ۲۰- دیشین قیا. ۲۱- دیشین قیا. ۲۲- دیشین قیا. ۲۳- دیشین قیا. ۲۴- دیشین قیا. ۲۵- دیشین قیا. ۲۶- دیشین قیا. ۲۷- دیشین قیا. ۲۸- دیشین قیا. ۲۹- دیشین قیا. ۳۰- دیشین قیا. ۳۱- دیشین قیا. ۳۲- دیشین قیا. ۳۳- دیشین قیا. ۳۴- دیشین قیا. ۳۵- دیشین قیا. ۳۶- دیشین قیا. ۳۷- دیشین قیا. ۳۸- دیشین قیا. ۳۹- دیشین قیا. ۴۰- دیشین قیا. ۴۱- دیشین قیا. ۴۲- دیشین قیا. ۴۳- دیشین قیا. ۴۴- دیشین قیا. ۴۵- دیشین قیا. ۴۶- دیشین قیا. ۴۷- دیشین قیا. ۴۸- دیشین قیا. ۴۹- دیشین قیا. ۵۰- دیشین قیا. ۵۱- دیشین قیا. ۵۲- دیشین قیا. ۵۳- دیشین قیا. ۵۴- دیشین قیا. ۵۵- دیشین قیا. ۵۶- دیشین قیا. ۵۷- دیشین قیا. ۵۸- دیشین قیا. ۵۹- دیشین قیا. ۶۰- دیشین قیا. ۶۱- دیشین قیا. ۶۲- دیشین قیا. ۶۳- دیشین قیا. ۶۴- دیشین قیا. ۶۵- دیشین قیا. ۶۶- دیشین قیا. ۶۷- دیشین قیا. ۶۸- دیشین قیا. ۶۹- دیشین قیا. ۷۰- دیشین قیا. ۷۱- دیشین قیا. ۷۲- دیشین قیا. ۷۳- دیشین قیا. ۷۴- دیشین قیا. ۷۵- دیشین قیا. ۷۶- دیشین قیا. ۷۷- دیشین قیا. ۷۸- دیشین قیا. ۷۹- دیشین قیا. ۸۰- دیشین قیا. ۸۱- دیشین قیا. ۸۲- دیشین قیا. ۸۳- دیشین قیا. ۸۴- دیشین قیا. ۸۵- دیشین قیا. ۸۶- دیشین قیا. ۸۷- دیشین قیا. ۸۸- دیشین قیا. ۸۹- دیشین قیا. ۹۰- دیشین قیا. ۹۱- دیشین قیا. ۹۲- دیشین قیا. ۹۳- دیشین قیا. ۹۴- دیشین قیا. ۹۵- دیشین قیا. ۹۶- دیشین قیا. ۹۷- دیشین قیا. ۹۸- دیشین قیا. ۹۹- دیشین قیا. ۱۰۰- دیشین قیا.

سایاق ایت بکت یا مادی.
 آج پیشیک تک، ات ایینه،
 نیریکلیب، اودارکن،
 خیالارین دریاشینا،
 بیردش کیمی، جومارکن،
 بیردسته قیر،
 یاخیشیندا، اوجشینه،
 چایه یلار،
 بیر باخیشلا، اوجروم خانی،
 قول ائلمیب،
 سادیلار،
 تورلارینا، دوشن،
 قیریب قاچانماز،
 باخیشیدان،
 داوا تاپیر، ساخالماز،
 بوی - بوخونو،

آچققدالار
 ۱- سایاق، یوخسریگول، سایاق قولا، سوزو قاپان، ۲- ساخالماز، درینین واداسی تاپیلما، ۳۰- نوهره
 تازا کویریش کوردک تره، ۴- دولاق، کویر، ۵- قول اکول، برده، ۶- بوزره مک، ایاقی چوداق.

خومار-خومار، باخیشلردن،
 اسره دیچی جاملار آلان،
 داغ اوتلاری،
 سرخوش - سرخوش، اودوسه نیرلر،
 طبیعین قوجاقیندا،
 بد نیرلر،
 مئیلری،
 ساجاق کچی، قیرلار تیلین،
 ساع طرذ،
 هنرن زامان،
 آغ نل اسیر، صولایا تیر،
 سونبوللرین عطرین آلتیر،
 اتمک - اتمک،
 داخایا تیر،
 سینلرین، کال میوه سن،
 آخان چیمه،

آچققدالار
 ۱- اسره توماق، قیتقه توماق، ۲- سوزمک، خمار کوزدن باخاق، ۳- ساجاق، اوزون و اودوسه سن، ۴- آلدوش
 ۵- دیلم، دیلم، قاق - قاق، پرن - پرن، تئل تئل، ۶- آیا - گون چیمه دیلم، گوزلکلی آتی دیکونو
 بطل اندیر.

گوزلريندن، قوپان اوخلار،	دورماق سيلمير.
قره داشي،	اودوشومت،
دلبخچ،	عشق اودودندا،
غمره سيندن، دولار جالار.	يانير دئمير.
گونول سينرلار،	اودونگون،
عاشق داملار،	آيريقين،
اوقيرنه قير،	بیر نوز املک غلب سائر.
گوزلليکده، اؤگونر،	جنت اؤلور،
بشچ دیاردا،	باخشیندن،
یوخدور اکیر،	گون قودورموش،
یستگین لیکده،	دورلاق بائیر،
گوزلرين ان گوزلین،	شاهار ایلان گون آت تک،
سیماز کئیر،	ایاق زوئور،
هنوز دکری،	آخشیندن،
دال گونده، اوغشیدکجه،	قاسار بولاق،
اؤرک وار سا،	چاقشیل تک،

آچقلا مالار: ۱- اکیر، تاي، اوخشا، ۲- ییگیلن لیک، کمالال تاپاق، ۳- دال گون: بائین الیشی گوزه گه یاخین، ۴- اؤرک قوش، اؤدکیمی یاریدیلان بیر قوش، ۵- آخیش: بیر جریلریش سوزن کیمی یئر لیک.

اؤرک تئیر،	باخشیندن، اسره نیر،
باخشیندن،	سوزول کیمی،
دانشندا، ایلکیل کی،	آخشیرلار،
نوز لر عاشق بیر آغیرلا،	هنوز گلک مارال،
نغمه اؤخور،	دوروخان تک،
گونول لرین، دؤکا، میشندا،	تومخ یئیب، دوروخورلار،
نوز ایخه قیر،	نارنی دلبر،
نغمه لدن، آرقاج کچیر،	خمار باخیش خوش ادا،
ایک توخور،	سنی گوزدوم،
نفیندن،	اؤرک آدلی آسایدا،
قوش اؤنودور، اوچاقینی،	اینجی لرین عانی،
یئر دگیر،	ساخلارین زامانی،
گوزللیکین ایلایه سی،	"اوچردم" یئیب،
بیر ابریش قاری کیمی،	قارا دئوین اوموزونا،
قوللوند،	کمری دؤندو،
نوبون اکیر،	

آچقلا مالار: ۱- ابریش: چوردموش، امن دوشوش، ۲- قوللوق: خدمت، اذن، ۳- آخشاق: ساغ صولا آشتاق، ۴- یئر لیک: اؤرگی دیکینی توکوتوده ایلان، ۵- تومخ: قاق: یئگیلن لیک لری بیر ققطیه گوز زیلده مک.

آریلمیرکن،	سعادتمین قاپی سئندان،
سزغینین شمعى سزغندو،	قوتورایت تک، قوغلدو،
بور دلقانا دوشن چوپ تک،	هر بریرته هر،
اختیاری توکمندی،	وارئیب گلیب،
اوتوز پاقین کوللو کوده،	اؤوه چاندی،
نظرینده بره ندی،	چالی اؤسته، یاتان کیمی،
بیر بلا قوش، سلاله دن،	اودا یامدی،
اوز یوحاری، او چابلیله،	آی بانانا دوشدو اوندون دوگونو،
"آمی کلین یین ان چکچی باخشیندان،	قارامیقه اکیم آریدار دوگونو،
"اوچروم قوپوب،	سایاق خوروز بانامیش،
قاچابلیر،	گون چیتلائییب چیتلامیش،
دوگونو آچابلیر،	توت اخاجین،
قایدارکن،	سیلکین تک،
خیاللارین،	اوز آتشی "یارماچی" نی،
درین - دیلمیر دیاسیندا،	سیلک دی،
بوغولدو،	گور دوگونو، بیلدگینی،

نورماچی

۱- بور دلقان اگرداب ۲۰- تونکک: قور تلماق ۳- کوللوک: زیمیل آتیلان یئر ۴- چکچی: اوز دونه سارچی
چکن ۵۰- دوگون آچچق: درده داوا اندمک ۶۰- قوتورایت: بیهیکلی توکوز کولوش ایت ۷۰- هر بریرته هر: هر حالدا
۸- وارماق: بیتیمک چاتماق ۹۰- چالی اؤسته یاتماق: نجونی ناراحتیقله باش وئرمک ۹۰- گون چیتلاماق: گونون

"یارماچی" یاسریده دی،	نوردان قاپچان،
باقاق کورک،	قارامیقه ایکی چخچان،
یکمیر دانا یارماچی،	ایشیق آدی،
اوشیطانی، دنیز آرا،	اورگینی،
سوسوزندان بوغاندی،	اوغکلائییب، برک یخچان،
او یارچین،	مزالیق چاورلنده،
ان قورخولوحه سینده،	اؤلکه لرین سیجاشی،
کوکون سالان سوغاندی،	گج یاری قیل گورسه در،
حق یولوندا اسنلین،	دیلمگینی آیناسی،
بورنون ازیب،	سرخوش - سرخوش گولن زامان،
اوغاندی،	بیردن توموب،
هر توکوندن، سحر - آخشام،	آغلایان،
مین بیر شیطان،	یارا اؤسته یارا اودوروب،
دوغاندی،	دوئوب صورا،
باقوش کیمی،	باغلایان،
	هر سئلمه سی - خوشناماسی،

چیتلاماق

۱- آسن: بیز زار دین دوشن دوشنه دوران ۲- گج یاریسی: دیکلین آیناسی قیل گورشمک: ائمن دیشقار دترک
۳- یخچان: خوشناماق

هر باخیمان بختیار دیر.	قره گونون قبله سین.
تورپاتی نین بر چندیگی.	آولارینا یاز دیر ارم.
یوز اولو نو دیر یلیدیر.	دیر ناتی نیز، واردیر اگر.
آخار سو یوز.	دوگو نومو بوشالیدین.
لال امدزی.	آچین، ایندی.
یچرا دلف، دندیر دندیر.	ایشگیلی.
ایستیر من.	کدیری بوشالیدین.
اودیاری.	چال سازشی.
آتلاریمین تور باسیندا.	مین اوغیان بولبولوم.
بوزاچکم.	چیل کملیک.
اوشا قارین امیک اندم.	شباش توکن، سونبولوم.
سحر-آخام.	
شیخکم.	قور باغالی بیر باقلاقا.
یول اوستونده.	داس دوشن تک.
دوزاق قورام.	سوکوت اوردا.
یولچینینی آزدیر ارم.	خوکوم سورودو.
آچقلا مالار.	بوتوپلوما.
۱- لال امز، دیسیر یا قیسیر اولو وار. ۲- دوزاق : قلد. ۳- ایشگیل : قیضل. دوگون.	

بوتوپلوما.	آجلار آرتیق آجالیردی.
باش شیطانین.	اوسوگو تدان.
تامیش ایتی.	اوو یاغیردی.
دوروب هوردو.	قان یاغیردی.
اوسوگو تدان.	اؤکلرین، اولوم خوکو.
یارا مارلار تاج آلیردی.	باشلاییندا.
آغلا غار.	یارغیردی.
جاندن اکین، قوجالیردی.	اف غارین.
اؤکلرین آخ دای سسی.	دیری گوزلو.
اوجالیردی.	قبرلری قازیلیردی.
اوسوگو تدان.	اوسوگو تدان.
تیرق دوشان.	یلسیزدا شلار.
شترالیدن.	یاسا باتیر، قان آغلیر.
تاج آلیردی.	باقلا قلیقا، باتیر گونش.
قارین پلار.	اؤکلر سونور.
اوسوگو تدان توخالیرکن.	دان آغلیر.
آچقلا مالار: ۱- تولوم، یعنی ق یغیشما. ۲- شیطانین تانیش ایتی هوردو: حتی شیطانی نیندا اویاشدن خبری یوخود.	
۳- یارماز: شچو دگمین. دیر ناتی نیز. یاشیق اولی ان ۴۰- قارین پا: چوخ سین. ۵۰- اؤکلر: بویون باغ.	
بکک تندن بیرنجه اولدور. (عقد ثریا)	

دو ملی جو و مرد، قارداشی وار.

بیر باشتنا،

مین باشتی وار.

او باشلاری،

یونجی کچی قیز بکتوسن،

هر بریندن،

مین گوگرر.

کول آلتیندن،

اود کوزه رر.

یاغنی یا ندان ال کتورر،

یونو یون بواخار.

آیری سئلو، یاریماسا،

سئل سئلونین،

بوراخار.

آل الین، سالمالی شیر،

شور باشی نین، وادی نین.

آستاکنت:

گردگیندن چرخ اشیکه،

اوستاکنت.

نه و اخاجن

اود یارین یاغینیندا،

ایاق تیری، تاپماساق،

داغ - دایشنا دیرمانماقا،

ایاق تیری چاپاساق،

اکدیگینیر،

ترسه میر.

آید تقیمیر، بوشدا ایتیر.

دنگینیر، بو آمی تکیچن

گو بلک.

اوز باشتنا، گوگر میب.

آغاشیلان،

میلر اونون،

پیشایع نوزورده سئل خان شیر. آل تید کلک.

آچقلا ملاز: ۱- گوردگیندن چرخ اشیکه، آستاکنت، خوشوق عایشل گوردوی باغلامیش. غافل اولما ۲۰- اکین ترسه تینیک. ۳- اکب زای اولماق. ۴- گوزرک: انیشیدماق. بیریک - بیریک یاغنا قینان، سونمگین آراسیندا کی بیر حالت. ۵- یاغنی یاغنین بورخ: یونو یونون بوراخار: دوست دوستان کوسده، دشمن اولماز. (اخیرلار اولان

قارئی قیرین بریندیرین،

پری قویون،

آویچی.

بیرجه اول،

قارداشلارین آراسینا،

کلین بوغان آتمالی تیق.

صوزا،

بیر - بیر اگیت لرین،

تولون ترسه چاتمالی تیق.

چشمه لرین، باشین گودون،

سویو،

گوزدن بولاندیرین.

قارداشلارین، اودکلرین،

هر بریندن،

بولاندیرین.

باشار دیقجا،

اودیارا،

نولاندیرین، آرقاقان.

ایکجه لیک اولان شیرد،

گورونمیه ییب،

ایا چاتان.

یارقان - یشان، گونشلی نین،

اوتلنمسی،

گوزونوزده، چیراق اولسون.

تولاقلایز،

سیاق اولسون.

زور بالیقلا اکیگینیر،

آمی گلین تین، دیاریندا،

ترسه میر.

امه کینیر، زایا گندر.

آچین ایندی،

تولاقلایز،

آچقلا ملاز: ۱- گوردگیندن چرخ اشیکه، آستاکنت، خوشوق عایشل گوردوی باغلامیش. غافل اولما ۲۰- اکین ترسه تینیک. ۳- اکب زای اولماق. ۴- گوزرک: انیشیدماق. بیریک - بیریک یاغنا قینان، سونمگین آراسیندا کی بیر حالت. ۵- یاغنی یاغنین بورخ: یونو یونون بوراخار: دوست دوستان کوسده، دشمن اولماز. (اخیرلار اولان

ساغ جۈلۈن،
 سىلكىمىب نىرە تۈكۈن،
 آغا جىلار تىن،
 كال - كۈلۈن،
 نىجىرلىش، بىر اصلان تىن،
 قاقىنىدا،
 اصلان قەدەن، نىشان وارسا،
 اۋزۇن سىزە،
 اسىر سايماز،
 يەنە ئۆزى قەيىز،
 تەزىرلىن، پەيىسىندە،
 خىمىر ياماز،
 اصلان گرگ،
 سۆلەين تى ايتىرگىمى،
 والى نىزجا،
 قاجىب كەيسىن.

كەلىپ سىزە،
 بۈيۈن كەيسىن،
 يۈڭجى لىق داشى گرگ،
 قاقىر قاسىن،
 قىرىب ارىسىن،
 اۋر ما لاردا،
 تۈگۈگۈز كەيسىن،
 قورخۇسوز،
 اصلان دۈشۈن،
 تۈز پاقلار،
 آج بۈسۈز،
 تۈستۈ نىزە گرگىدە،
 بال آلتا قاپتەكەن،
 بىر مەش وار،
 نە تەكلىپىن،
 سۈد ساغانماز، اينىكەن.

۱- آغا جىن كال كۈلۈن نىرە تۈكۈك: خەلقەدەن ال كەين، يېقىن اولون ۲۰- تەزىر پەيىسىندە خىمىر ياماز، بىرە
 بۈيۈن گرگ سىزى بگىز، پەيىپ، تەزىر بىن قىراتى ۳۰- سۆلەين تى، اۋز باشتىن، سۆمۈرگ ۴۰- سۈد ساغان
 قىزمىزى دون گىرە اينىك بىر سەدەز.

بىر ايشى كۈرۈن،
 آيتىلان داش،
 سىنىان باشى، دىلاسىن،
 كۈرپە ياتان چىل فرىكلر،
 خۈرۈز كىمە،
 باغلىشىن،
 ھەمەت ائىدىن،
 ياداش - ياداش،
 تۈۋەدان دۈشۈنۈن دۈنەرگە،
 "دۈچۈم" خان،
 "آتى كەينىن"،
 يۈرۈدون ائىتىس دۈنەرگە،
 آغلانا باش دۈرىمىن،
 دەلى سىنە،
 داش دۈرىمىن،
 آغاچ پىچىن بىن كىمى،

قوتۇن اولۇ،
 پىچىن نىسىن،
 تەبىت كىمى، اۋزۇن اۋكۈسۈن،
 اولۇرە،
 ھى بۈيۈش،
 سىجىلى سىز ياشاماقى،
 شەرف بىلىن،
 اۋز اۋزۇن،
 قارلاشىن،
 آدەن سىلىن،
 آينالاردا، تەيىجىشىن،
 كۈرە اۋزۇن،
 اكرى سانسىن،
 سۆزۈن دۈزۈن،
 دۈرۈش بىر قورۇدا،
 چۈرگە آتلى اۋپادا،

۱- قوتۇ: سەرت، ھەركەت. ۲- دۈنەرگە: چىرخ. ۳- دۈنەرگە تۈدۈن دۈكەك: ھەركەتەن قالماق. ۴۰- دۈشۈرگە:
 سۆزۈش نىرە. (ب فرخەن) ۴۱- اۋگەك: تەرىپىلەك. بۈيۈكەك. ۵۰- دىرىلماق: پەشەقە، دورغۇن
 اولۇق.

دوشور و رو، سوز و آریسین.	مکلب، باشا نیتمه میشدی.
سوز بال ایسه، قولا ق پنگ.	کی:
آریسروی، بال آئی سین.	آئی تگین، آو لکسی نین.
صنوزا.	یا خینیندا.
دو نوب بکه ددی:	بیر کند املی.
آملار املر.	نورغون - آرخین.
بو قونو دایشینسین.	چول ایشیدن، قاید ارکن.
آچردم - ونان، آئی تگین، نین.	کوردولر کی.
قدی.	نچه نهر.
صنوزا دیشینسین.	ایاق قبار.
	آوز کوزلری، توز تور پاقلی.
	لامبالارین ایشیقینی.
	دیرلیک سانیب.
	قوناق دیه.
	قوناق مکلب.
	آد - ساملارین سوروشمادان، قوناقلارین
بو اولامین.	
اوستون بله.	
زمان توزو ادرمه میشدی.	
یغیشیلار.	
گو تور قویلار	

۱- آرماق: آخارماق. ۲- قونو: موضع. ۳- قدی دیشینسین: تریو اوسون. ۴- اولای: اولاق. ۵- گو تور: قوی اندک: آرشه ترماق. ۶- چراق ایشیقین: بیرلیک سانا ق: اکر اندیپ بیر نیره قوناق گنجهک. ۷- اوسا بی نین قوناق ستره رگیکیه این اولاق: پناه گیرمک.

قوناقلارین ایتینا.	اکمری دیدیک.
چول اوله دلار.	خجهر تاختب.
اوغریزه قول اوله دلار.	سوزوشه دلار:
قیز ایسه.	قوناق قارداش بس بو نیر؟
دو نوب دول اوله دلار.	اشیتدیر:
ساختن لارین آراسیندا.	بیر یولچی قی.
قاپانا، نیر و نر دیر.	یولچیکیدا بو اولما سا.
زینه بلاق ارثن کیمی.	قور - قوش بیره امان و ترسه.
زلیله اتر دیر.	اوغرو بیره.
نچه کوزدن سنوزا اعا.	امان و ترمر.
قوناقلارین.	اکمری خجهر، یولچی لارا.
تیرتیق - دشیک.	ازل کوزدن.
جیندیر - پالاس.	سیرداش دیر.
اوستلوکری چخاریلدی.	یامان کوزده.
اوی میسی.	آتادان باش.
گور و زو اولار	جان یا نیران قارداش دیر.

۱- چول: قاپان گیرن نیر و سانیان کوزده کلیم قیرقی. ۲- امان: دوشوش ایاق آلتی. ۳- قاپان: پنگ. ۴- ساختن: سودلو. ۵- اترکی مال داوار. ۶- جیندیر: پالاس: کوز - کوزدن دوزلیمش دوشمه یا نیر آلتی. ۷- اوستلوک: پاتلار لارین اوستردن گنیلین لباس. ۸- یولچی: سفر. ۹- سیرداش: بیر نین بزرگ سوزونه اورماق اولماق.

آتادان باش: آتادان آرتی.

کنین ایی انا نڈیلار.

برائی محبسی.

بریات دانا، نیو نڈولار.

بئلمنن،

قاتار قاتار شنگ چخیدی.

یاغلی، راضی، یوک، پاپاردان

توقک چخیدی.

دیگیندیر.

قوناق قارداش بس بوذیر؟

خیر نیر یوزدورگر.

ساداش بیتیب.

اشیتدیر.

ساداش بیتیب قورقدا،

نیریم ساداش،

قورقلمایب.

خرمن نیر سوزورلما ییب.

سویله دیلر:

دوشمان نیر،

بیر قوش اولوب،

گویه اوچ،

ساله یارلق.

چاقیل کچی،

دریالارین دینینده،

یئرلر،

چهاردارلیق.

انومیزین، قاپی شیدان،

قانی قوناق،

مگیرسه اکر،

نیر قانیا، قان ائمه ریک.

گولدن آیری،

سوز دمه ریک.

قارنمیزین،

پی لرینه،

محرم اولان،

اوشاق اول، دوشمان نیر،

گیرتیه ریک اولومیزدن.

گهرتیه مین،

سوزو بیزدن.

سویله دیلر:

دوشمان نیر،

نه قوش اولوب، گویه اوچسون.

نه سوا اولوب، یئرله جوسون.

دوشمانلارین اولوموندن،

آشیلدیر،

نیریم وارلیق.

انومیزی یوخلاماسا،

اوغرو اندر،

آه زارلیق.

نیر اولوب،

دوشمان سودور.

نیر قوردا اولوب،

دوشمان قیون.

بودور او یون.

ایستردوگون،

ایستردوگون.

ایستردوغل، ایستردوغل.

نیر نیر نیریم دوشمان نیر.

نیر نیر نیریم درمان نیر.

سویون قشیدیر، نیرلردون.

تولکولایستردوغلردون.

بوکرکچی قانالی نیر.

چیتیر چیتیر، یانمالی نیر.

نیر آلی سق، نیر سادا،

گوز یاشلارلی.

آچیقلامار

۱- دوگونک: ناهاتلیق اوزره خیرعتی، دوستک. ۲- گرجک: حقیقت. ۳- چیتیر چیتیر: یاناق، برگ. ۴- قوردا اولوب: یانما سنینا دیلر.

پی لرینه.

۱- یوک: یاپ، باغیم، یاناق. ۲- بیتیب: قورقوب. ۳- خرمن نیر سوزورلما ییب: ایشیمیز قورقورلما ییب. ۴- قانی: آدام اولدورن. ۵- گولدن آیری: سوز و شک: حرمت، خلایق، سالیق، خلایق.

چاقماز دادا .
 شوشه ،
 داتا دمنر قار داش .
 سويونان - اود ،
 اولماز يوله اش .
 نه چي جاق ،
 هورت - هورت بوباخ قان .
 قايچ گندين ،
 بوتور پاقدان .
 اوزون قچا يالارين ،
 شيرين جان قور تارين .
 وجدان سوزو ،
 نيرم اچون ،
 ياي آراسي ، قارابنره .
 آخري نيزي ، بوز لاتماقا ،
 دارابنره .
 اخلاق سوزو ،
 نوكلو - قولاق ،
 داش شين لي ، شاعير لين ،
 پوئه ماسيدير .
 ياساق - ياراق قارشى شيندا ،
 ان ياقين ،
 سيل ماسيدير .
 شرف سوزو ،
 ابدالارين ،
 غبار توتان آيناسيدير .
 اوشاقلارين لايلاسيدير .
 كندين ايلي ،
 اياقلارين ،
 بهر نقطه ديره ديلر ،
 نوزا گئدى .

۱- آخري بوز لاتماق : اولدورمك . ۲- پوئه : ماشهر . شيرين بير نوعى . ۳- ياساق - ياراق : اسلحه .
 ۴- دوزوش آراچي (وسيدى) ، ۵- ديره مك : دياماق . ۵- ابدال ، احمق . بودولا .

اولوم ،
 جانلا قوشا گئدى .
 بهر بير ايله آلديمار ،
 ايلان كيسى ،
 دوتوب چالدى .
 كور پوئينيب ، دره قالدى .
 سوكندگي ، اخلا رهامي ،
 شولا ديئار .
 كوزديگي اللراونو ،
 پولوش كچي تولا ديئار .
 سسرينه ،
 بيرس دئرن اولمادى .
 ياتان قونشو ،
 ديريلىب دورمادى .
 چيراق سالماز ، اوز ديسنه ايشقي .
 جولا قچين اويناديلماز ايشقي .
 " اوچروم آستى ،
 اوتور پاقدان اوتوراق .
 فسادكولو ،
 مسوه وئردى ستراق .
 قولاق كسن ،
 داملارا دوسته اوينادى .
 اوزون ديملى ،
 قاران اچره قاينادى .
 يارماچي نين اوكوئرى ،
 صيقال كيمي ،
 " اوچروم " دن قولاقيندان ،
 آسلاقتى .
 عدالتين قورويئرى ،
 " اوچروم " دنان ،
 ايسلاقتى .

۱- اولوم جانلا قوشا گئدى : اولوم كوكلكچي اولغاين واليشينجا سوزوندو . ۲- ستراق ، كپ . ياي شين .
 ۳- اوكود ، نصيحت . ۴- صيقال : قولاق شيرغاسي . كوشاره

۴۰
"يارماچى" نىن اۆگۈترىن ،

اوداسى نىن ، دودارىنا ،

ياز دۈرمىشى :

(نىكەتلىك گۈزۈرۈسە چىقىن سىنر)

(آت آغرىنى ئۈيۈن ئاھان اۈنۈمىز)

اۈمەدە ، :

"يارماچى" نىن ، اياق قارى ،

بىر نەقە ، چاتار اۈل ،

دۈلمىم - دۈلمىم ،

دوغراق اۈر .

بودار لايىب ،

اۈزۈب ديدىر .

صۈزۈرۈ دۈنۈب ، دودار چىكر .

"اۈچرۈم" دندا ،

آتاسىندان اۈرگىگى ،

پىشەسىدە ،

دودار چىكر .

ايكى دوستون ، آراسىندا ،

چالى اۈمەك .

نەنەسى نىن دۈشۈن كىن ،

قانار تۈگۈب ، باشلار اۈزۈن ،

دۈرد دودارىن ، آراسىندا ،

باغىشلان ،

دودار اۈستىن ،

تۈشۈسۈنۈن ياراسىندا ،

مەھسەم قۇيان ،

باغىشلانما .

دۈرد دودارىن آراسىندا ،

آتاسى نىن ،

گۈزۈن اۈيان ،

باغىشلان ،

دودار بىرىن سىلانىنى آلان قۇشۇ ،

۱- يۈدۈن ، آتتىن جۈدۈى . ۲- بودار لايىب اۈزۈب ديدىر ، دۈيۈب ديدىر . دوغراق ، دوغراق اۈر .
بولۇمۇرەز چىكر . ۳- چالى اكر : آيرىتىن سىلار . چالى : بىر تۈرۈنچىكە نىر .

باغىشلانماز .

دودار بىرلەر ،

بىر بىرىن ،

گۈزۈن قانى آراز ايتىر .

اۈزۈن دىن ،

تۈشۈسۈنۈ دايماز ايتىر .

تەپسىدىن دىرنا قاجىن ،

ياراقلاننىش قۇرۇقچىلار ،

دودار لارىن دىيىن گۈدر .

بويلا نىن ،

باشىن اۈتر .

"يارماچى" نىن ،

ساغ گۈزۈدۈر ، قۇرۇقچىلا .

گۈزۈ ياشىدە ،

يوللارنى چىلىر - سولار .

يۈيۈن لىنىش كە خىللار ،

اۈزۈگى نىن مطلب سىدىر .

گۈدۈچلەر ،

"يارماچى" نىن ،

يۈر قانگىدن مەركىدىر .

جۈولارىن ،

چاپاراقدا ايشا سىلەر .

جۈرۈشۈن چىقارنى ،

گۈزۈرۈمەدان ،

يىغى سىلەر .

كەلسىدىر ،

قىلىنچى نىن ،

دايىسىدا - قاناقىدا .

شەيرىن لىشەر ،

اۈزۈمۈنۈن قوراسىدا .

نەھرە لىرە كە سالا ،

اۈچكى نىن ، كالا سىدا .

۱- قۇرۇقچى : گۈدۈچ (شەلار) . ۲- باشىن اۈتر : يۈخ اۈر . كەچە پىشە نىرچىلار نىن باشى نىن تۈكۈن اۈزۈن كىچى .
۳- چاپاراقدا : چاپان خىلدا . دۈرۈمەچى خىدا .

اؤلکه لرده،
 یوزلر-مین لر،
 یئنی-یئنی مکتب آچار،
 مکتب دئم،
 "یار ماچی" نین،
 ایشکیلینه دوشن آچار،
 اللرقفس توخیان داخ،
 آزادیقین پوتنه ماسین،
 کتابلاردا،
 اوخیارلار،
 بیر آرخیل دولانیشتن،
 سوز آچاندا،
 دورغونلوقدان توخیارلار،
 قان تراچمه توخیاندا قفسی،
 اوخیارلار،
 (یارم سینه قفسی)

آچیلماق ۱- آرخیل: دایشی اوزدولم ۲- دورغونلوق: حرکت سیز قالمق ۳- یوزدولم ۴- پوسگدن دوشماق ۵- صیدن آیریلماق ۶- ییرتقین: یکه سیز یا قلاماسین گؤمک: بوش ییره اسید باغلاماق.

آی تکیمنی، آلمان یوچون،
 بیر آیری جورت شبنه،
 ال آتیلار،
 فیکیر لری، چودورماقا،
 جود جامانک،
 آیری صحنه یاراندیلار،
 "اوجردوم" خان آغلا میشدی،
 "آی تکیمنی"،
 آدلی-سانلی، سوغندورار،
 حسرت منده،
 دیرلرینه دؤگندورار،
 "آی تکیمنی"، قارداشلاری،
 اوخ آماندا،
 قارچاق نین بویوزولون،
 دورا بیلر،
 داغ باشیندا،
 عقرمین،
 شیش قویردوقون،
 سالابیلر،
 ایلادن اکی آی،
 بو شا گنتمز،
 کف آت،
 بو شا گنتمز،
 یاریشلاردا،
 بیلکینی، یاتیردان یوخ،
 دوشمن جانین،
 دیری گوزلو،
 قیلنجینان،
 قاجیردان یوخ،
 دیری گوزلو،
 آت بیلر،
 اوزون اودا،

آچیلماق ۱- چودورماق: چاشدیرماق ۲- یامیندیرماق ۳- یاریش: بیهقه ۴- غیرتین

غیر تمیز .	آسی تمیزین
بیر لحظه ده ، ال کو تور مر ،	تولکو تو نا چا تیلار .
آسی تمیزین یوخد تمیزدن .	دار تیلدیش دغرینی ،
لقمان باشی رستم ادرک ،	باشلا دیلار ،
اوزا تیلنه ،	دار تیلار .
سینار سیک .	قاراقیقین کچه سینا ،
شیرین دیلی ، بیلر یالان .	اوغدوردولار ، اوغدولار .
السیز لری تالامایان .	گوئدولرین چا دیریندا ،
چرخ غیرتی - رشادتی .	گنج لری دوغدولار .
قاچار اوندان ،	سویله دیلر ؛
قورداور کلی .	بیر شیرین ،
اندجه ده ،	مرزلرین قوروماق ایچون ،
بیرگون سحر .	دولانیرتی .
چکد لری ،	السیز لره دورالیرکن ،
بو یوللاردان ،	یارامازا بولانیرتی .
آسلاق حالدا ،	دیگیل بیریم ،

آسلاق حالدا : ۱- چکر بو یونان آسلاق اولماق تسلیم حالینده . ۲- دار تیلدیش دغرینی دار تیلار : هر اولو غازی دار تیلدی
گتیردیله ۳- گوئدولرین چا دیریندا گنج لری دوغدولار : حق چا دیرین آلتیندا ، حق بسلدیله .

اوزوموزون ،	بوشالتیلار ،
باشیمیز .	آچار ایلین .
آزغن لارین ، باشین ازر ،	اوتور پاقد ، بیلر دیلر ،
باشیمیز .	ای دیمیه ،
آزاد لیدان ،	هوی دیمین وار .
قاداسنوان ،	بوی دیمیه ،
اود قاتیق .	بوی دیمین وار .
ان نیت مناسینا ،	آخج گمرک ،
قوربانق .	ایچریدن چوروسون .
بیلر دیلر ،	تولکو قارداش ،
آسی تمیزین آلامازلار ،	اصلان لشین ،
مارای ایلین .	سوزوسون .
باغلا دیلار کیسه لرین ،	بیم لشدیلر ،
کاپار ایلین .	اودیارا ،
هر بیر شینی ،	آخیر لارئی سولاندیران ،
ماتمنینا قورالایمیب ،	آدلار ییلا

آسلاق حالدا : ۱- بیرین باشی اوزوموزون اولماق : باشان جانان گنجک . ۲- اودقان : هدف . قاداسنوان . ۳-
کیسه کی کاردانین باغلاماق : بوللاسلد (قیزرقانان) بول خردک . ۴- کادار : سوزو . ۵- یاتمینا .
تورالماق : بیریشی بول - یوندمین گورمک . ۵- بیم لشدک : ال بیلر لاق .

زول آپچین لار .	اؤزگه اولدو ،
ان نیت جارجیلاری ،	یاد اولدو .
چوخ - چوخ	دؤر دیر یانا یادلار ،
ایخه کولکلر ،	گولوب ، شاد اولدو .
شین لری بوشا تیشلا .	دؤر دوروب ،
شؤکه وریب ،	بناشین سوادی .
قول آپچین لار .	بویاق کولپو ،
بونا کوره ، -	بویاقچینی ، بویادی .
اریدیلر ، چوخلار اولدولار .	یئرلرینی قیزدیرمیش ،
خیریشین ،	بؤتوره نی قازدیرمیش ،
سوپورک سى اولدولار .	سویله دیله ،
پامقیان ،	ایلان اؤز دایا قیقدا ،
باش کدیلسه بئیر .	ایله بئرول ،
انویسیس ،	قانتق قویار .
اسرتیدیلر شربئیر .	اما ،
دو وار بئرلر ،	سیرین شینیرین
۱ - خیریش سوبورک سى اولماق ، هر دونا گيرک . آتش اولان ییره باش اولدولار . ۲ - امرنگ : مست اولمک .	اؤن
۳ - یئرلرینی قیزدیرمیش : ایاق تیری تپمیش . گونرینه یئرله میش .	

اون قاتینین دوقوزونو ،	قوللار تیری ،
چولالایب ، اسکی یاق ،	یئنجیشدیرن بئیرلره ،
کوهنه سوتاق .	نوی - بویا لار شیر .
نه واحاجن ،	اسکی دونو ،
برگوک اوسته ،	یوبانما دن یاندیرین .
یئنی شؤکه ،	کوهنه قابی ،
باش قالدیرسا ،	داش چالین سیشدیرین .
اشیده جک ،	دیسبلرکی ،
چورکلرین حکایه سین ،	باتلاق اولار ، قاسو .
آناسیندان .	ایندی سلین ،
نمونه سی ایی ،	یوندم بودور ،
نوکسه لک ،	یولدا بو .
قافاسیندان .	بوسوز لردن ،
محبس آرا ،	یئنی عیقه جو قلا رین ،
محبس لاردن ،	جو چولری ،
دارا کلن داش قلا رین .	چولا قلا رین
۱ - اسکی بکنه ۲۰ - چو چو ۱ دوا قلا رین بئر سینه قودوشن تیری . (دوا قلا رین قول قلا رین) . جو چو قلاق	
۳ - وین گودو بسؤنه جک اولوب آچیلارن آچیلما قالدی . ۳ - دارا کلن ، دودا کلن ، بیت تپن .	

تولا تارین.	چای اوستونن کچمیش.
دیسین گو دودو.	اسکی دونو یا نیر دینار.
پیش پیمانین، بونوزونا،	آلا دونو بوجیمیش.
شیطان الی،	اودلیانی،
کره سورتو.	کرامتن سالدینار.
ای آلدیچی،	صونرا دوتوب،
کوکلسین قوندرار.	تپه باشتین آلدینار.
هوپا قانار،	کمرار لاندی،
باشلارینی، هرپدولار.	تورایتمان، اوزیرین،
یاددان چخب، دانیدینار،	اویونو.
کوکلرینی،	آل کوپونده بویدینار،
دانان گون.	دگرلرین بویونو.
آیلارلار،	زمان الی دراقلیب،
اود ایچیده،	چتوریلدی دراقار.
الودچکیب، یانان گون.	آد-سانلارین،
کورپورلی اوجورتدولار	انشیدنه،

وامبیلاد

۱- پیش پیمانین بونوزونا کره سورتو: آلدادی. تولادی. اویونو ۲۰- هرپاقان: اوتوب کاغینا چتین.
۲- هرلنگی: ۳- اوزنیر اولدن صونرا توراتین ککیرین ائدگمشدیردی کی اوزنیر عینی دن دیرلیدن صونرا هرود
اؤدکی توراتین اونی یاندا اونی یانچی سالدینار. ۴- آل کوپو، حیلده داخا چتین. ۵- دگر: ازنش (اجماعی از رشترا)

وامبیلاد، قولا تارا.	انبیل کی،
دنگ آخر،	یارانینلار ساخیدن
ایستی قازان،	دودو باشنا،
آودان-سندن،	چورک لرین الدن آل.
دوتول اوستون آلان کیمی،	بوش سوزون،
وامبیلدایان،	فیکیرلرین بنده سال.
دری قالدی،	بزه کلند،
یئرین آتی،	اچور و طو دوتنگلر.
گمری قالدی.	دیب سیر قیرا،
سرد بویلو،	قیر دئیرلرینگلر
بوغو بورما، ایگیدلر.	چولاق تولاکو،
گوروندولر،	توراس لدی اصلان.
هرکلنه،	سیرتیلار،
باش بولایان، سؤیدلر.	میلیدلر اورما.
چمیی اوتلار،	
آسیر اعمار، یاخشدان.	"اچوروم آون ایلچلری،

اچیقلا تارا

۱- دیب سیر: بارکه اولمایان ۲۰- ینگل: توی گجس کلینین یا نیندایک اونی گندن قالدینار. دیب سیر قیرا
قیر دئیر: اگرینی دوزگورستدیر. ۳- سیرتیلان: کھتار. ۴- میلیدلر: صاحب چخدی.
۵- اورمان: منشه.

مذیر ایندی جا داینیز؟	ان چوخ ادجا،
"آی تکینین ایستکلی سی،	ذیرده لرین قارتالینا،
انچی لرین بوزلرینی،	لشته قوماق،
شغه کیمی،	یاراششدا،
اوزلرینه خیرمیش، وئدی؛	یارقان کیمی سردلارین،
"آی تکینین طرفیندن،	سویون ایچمک،
سردارینیز،	"آی تکین" ه،
یارقان خان،	یاراشتی اولابیلر.
سولیدین کی،	داغ، دره دن،
"ایت قورس قی یاع کوتورمز،"	دره دن اوما بیلر.
قورخاق دوشان،	اینجی کیمی،
اوزجانینا دویوب اگر،	"آی تکینین، توپورجکین، ساحلاماق،
صباح ارکن،	قارایرده چیچاردارسا،
آلنجی لا،	"یارقان"
اوستون آلار.	اوندان چیچارشیردیر.
سردارینیز، بونو بایسن،	اویارشیردیر.

غیرتی

آشغه باشه: موج، دالغا. ۲۰- ایت قورس قی یاع کوتورمز ایا قی یوخدور. آغیزین ییگیل (مشهور بیر شکیل)
 ۳- آیلچی قوش، اوو اوولاماق ایچون بیرال ادرگنجک قوش. ۴- یاراشتیق: اویوشوق. مناسبت. ۵-
 اینجی: مرادید. ۶- چیچارشیر: دگرشیر. ۲- اویار: مناسبت. اویوشوق.

غیرتی یوخ،	کوتور و کلیمب آیتیدیلار.
دامارینیز دیر،	اؤنلار،
اصلان گزن،	قیرغین ساواشیرکن،
تورپاق اولما،	سیری بوشدور، بوش اولمیشین،
توکلورین اویناق ییری،	اینجی دایشین،
تاپامیشیز،	اوتراق ائدی،
دیزناق ییری،	اوجروم خان،
	اینجی سپه،
سویوق-سویوق،	داغ، دره یه،
باشلارین آراسیندان	قارداش اولدو،
ایاقلاری،	آغ، قره یه،
الریندن اوزون اولان،	قاپلان،
چکیرنگلر،	اولدو ال ادرگنجک،
قیچی قیسا، قایتیدیلار.	دوشدو داغدان،
ساداش اودون،	"آی تکینین، قوللوقوندا
سویوق کوتلر آراسیندان،	کیدی بیچک،

آشغلاملار

۱- دامارینیز: غیرتیز. ۲- دیزناق ییری، تپاق: ال تپاق. الی یئرلشدیرمک. ۳- قیچی قیسا: قاپتیاق؛
 کوریششان یا سول- مول قایتماق. اوخوداش دگمک. ۴- قیقین سداش: برک دویوش. ۵- اوتراق
 اتمک: قالماق ییری چچمک. یزک- یانی بیرنیزده سداق. ۶- مین باغدان گمک: بوی دگمک.

مین بیر باغدان .	اوغماقا .
چچک اولدو ،	قورد قورسکند ،
باش چچک ریتد ،	اوز دودغد و قون ،
گوزلرین باغاسیندان .	بوغماقا .
قوپوز اولدو ،	
اندیریدی ،	"آی تیکن"ین ،
طایم لرین قافاسیندان .	لقمان باشلی ،
ساغ طرف ، سوغان اکدی .	یئرین آلتین - اوستون بیلن ،
سول طرف ،	قارداشلاری ،
ایلی یحسان .	سزید دیر ،
سول گوزوندن ،	بیزنه قولوق ،
اود یوگوردو .	نده بیرین قول ایستریک .
ساغ گوزوندن ،	مذه گلیب ،
چخیدی مرجان .	اویلیری دول ایستریک .
چیرمالاندی ،	اوزکده سی نین یاراشینا ،
"یارتقان" بورنون ،	گولدریک .

آچیقلا مالار ۱- قوپوز، عود ۲- ساغ سولا سوغا نینان ریجان اکدی؛ ییری کلنده آجییدی دیرمه کلنده گولده . توپالار

توپالار ،	بزه کلی بیر مالاندیر .
پالان قیوب میندریک .	"اوجردم" دمان ،
بیزجه "اوجردم"	آدامیقین قورویری ،
"یارتقان" دان دا ،	ایسلاقدیر .
مرداچیدیر .	آج قارینلار آجلیرکن ،
بیر شقالا باتمان آلان ،	چیلپاق مینه چیلپلاقدیر .
خرواچیدیر .	قره قازان ،
دومان یچره ،	سیلکین آغ اولماز .
"اوجردم" قوردون گوزودور .	قلین چچ وقت ،
"یارتقان" لارین ،	اوز قینیا ،
دیکمه میس سوزودور .	آغ اولماز .
"یارتقان" لارا بوی - بویلاسا ،	قورده - قورانی ،
جود جاما دیر ،	اوخوماقدیر ، سوزلری .
یالا اندیر .	اوزگی نین سوزلرینی ،
فورسی - گونی ،	بلیرله دیر ،
نوزودور ما دیر ،	گوزلری .

آچیقلا مالار ۱- توپال: چلاق، آخ ر ۲- بیر شقالا باتمان آلان خرواچیدیر: الکی یک، بیلکده دیران، تاسرد. ۳- یوزدورما: آلدان چودودان ۴- چیلپاق: یالین قات، باتر سینه ۵- قورده قورانی اوخوماق: یالان- پالان دنیب باش ساریماق ۶- بیلر لیمک: گورتمک، آیدیملا تاق .

ایلاغلارین توز باسیدیر، داش آورگی ازلدن.	قانغیرلار .
خل چوخ چوخ دگر لیدیر، آوچردم کیمی گوزلدن .	سبد آتدا (آلتیندا)، همیشه لیک، جوخه قالدن .
باش سیرلر، "آوچردم" ون قاقینا، داش آلتیجا، یمنی مینه جو قتلارین، قاش قاقاتی، نیر سو پور دو، باخیشلار، بیلریدی، داش بینیلی بوابداللا، نه وئریسلر، آلاغیرلار .	اوشاق اگر آغلاماسا، کیمسه اونو یاداسالماز .
آوچردم، تسرتی دوشونجی سین،	گون بیرمیدیر، زمان بیریم، اوخ بیرمیدیر، کمان بیریم، چاشنی بیریم، یامان بیریم، بو یوللارین یوقهوشوندا، چکدیرسلر، داش بیره، یوقهوشی اویناداجاق، شینیشینه، قاش بیره .
آچیلما لازم	میدان
۱- قاش - قاق نیر سو پورک، چوخ ناراضی اولماق . ۲- دوشونجی، چکیر عقیده . ۳- یوقهوش، اوجا نیر . ۴- شیش، آچیق نیر، چوکلک . ۵- قاش اویناداجاق، (بوشلرده) لای یا سخره ائده چک .	

میدان گرک، بیریم اولسون، آت بیریم، اولکد بیریم، آغیر بیریم، داد بیریم ..	بوش سوزون، شیشیش قو قتلار، تویو قتلار دغلدیر، ییلن لری، دارغی تک .
بئله لیکه، آرالیقتا، آغیر اچدی، نچه یارقان، اسندیکجه، اویار قتلار، "آوچردم" خان، سوردونسا، ایش اوغیریتیردی کی، بیر گون آخشم، سود وکری، کوپو کلامیش، جو قتلار، آچیلما لازم	آغیرلارین بوزلاتیلما، داغ باشی نین، قاری تک . ایچریه، بو غار بئله اولما، دیشیده "آوچردم"، کلک یوغندا، آخین دیلار، سلدیرچی دوشاما، مزارلار دان، بئش قالدیران، خورتلار . (خورتلار)
۱- یارقان، بئسل - سوبالین قاناق اثرینده یول دستورنده اویولوش نیر، بورا دا اختلاف معناسینا کیلر . یارقانلار اسندیکجه، ایکو کلک تورندیکجه . ۲- سود وکری، کوپو کلامیش، تا زابویا - باشا چاش ۳- تویو قتلار دغلدیر، آرادان آپار دیلار، یوخ ائد دیر . ۴- دیشری، ائشیک . ۵- سلدیرچی، تاجی دیشمین	قارا

قارا بولود،	دای تکیمن .
آیا ، اورتویایان تک،	آسی تکیمنین ، یارینیا،
اوزوک قاشین،	اولمادی بیر،
آرلیقا،	مای ورن .
آلان تک،	نیفرتی نین اودلارینیا،
آسی تکیمنین ، اودا سینا،	کمان اولان،
بولاندیلار،	یای ورن .
باحدیلار .	فانیشلار،
ایلدیریم تک،	هور و - هور و باحدیلار .
دالار اوسته،	آسی تکیمنین ،
یشیلدایب،	گوز یاشاری،
شاهدیلار .	آخدیلار .
یا قیغیر قالدی،	اوجورتدو بیر آغزنی گویچک،
اٹل اچپینده،	آغیر نیدان،
"آسی تکیمن" .	بوسوزو،
مینیب اونیوچا پیردیلار،	بولاندیریب بالیق توتان،

۱- دای : ایکی یاشلی ارکک آت . ۲- آغزنی گویچک : غنیر سولکمز . بايقوش غالی آچان پيس آغز .
۳- بولاندیریب بالیق توتان : فرصت دن استفاده ائدن . قوشو آبی ایمن سوزدوق ائدن . آرا قاتان .

باش شطین،	دوز دودلورار،
لاپ گوزو،	یارایا .
قاراگونون قوجاقیندا،	هرنه اول "اوجروم" خان،
"اوجروم" بیره یاناندیر .	ایندی بیره،
اورکیرین اودون آلان،	آرخادیر .
یارامیزی قاناندیر .	قاب اولمیان ییزده یئنه،
ییشیق بیرمسیادیر،	ایت چاناقی،
سنویندایمن دودونمه .	بایدادیر .
اوجروم" بیره،	
سنویندیر،	ازر لیب ، اوزر گیمیش،
دلی تیارقان" دودونمه .	درسیرینی "اوجروم" .
چاغیرماسوز "اوجروم" و ،	اودوسونلایب،
بوسودادا،	باغلا میشد،
یارایا .	گوزلرینی "اوجروم"
"یارقان" ،	
آرر باجالاردان ،	بوسوزلردن ،

۱- دودونما : این سنویند دودا بیرمسیا دیلار : ییشیق گونون پس گونده وار . ۲- آرخا : کوکک . ۳- ایت
چاناقی قاب اولمیان ییزده بایدادیر : پیچدن ییشیق دیر . قاقا اولمیان ییزده ائکده یه قاقا دئگ اولار .
۴- اودوسونلایب : سحر و افسون ائدکک .

سرمه ناسی آیی تکیمنین ،

اوردی گینی ،

غم آلدی .

گوزلرینه ،

دومان چو کدو ،

کیپر یک لرین ،

غم آلدی .

سارینیا اود ویردی لار ،

اویدورولان اوشاقلار ،

اوجالینا قان آغلادی ،

سحر - آختم ،

شافاقلار .

قارداشلار ،

چورتودولر زینداندان ،

اصلان سسی ،

دویولادی ، اورماندا .

سوتو کدولر ،

گچیرتدی لر اوجانی .

ایشیق اولدو ،

پیه پین کوز بوجانی .

قاپلاردان توغولوشدا ،

باجالاردان اندیلر .

بوشتا چخدی ،

اکیمن اولدورولان ،

کندیلر .

زیندان اولدو ،

"اوجروم" ونان ،

"آیی تکیمنین ، دویاسی .

"اوجروم" اولدو ،

او اولکده ،

"یارقان" لایرین ،

آیناسی .

ایکجه

۱- صونا: ارکک اردک . ۲- دویولاق: جس اولماق . انشیدلیک . ۳- سوتو کوب اوجانی کچیرتدیگ . ۴- هرزادنی دگردن سالماق . ایشیق خرابلماق . ۵- کندلی: کتوده ایللیک ساخلا نیلان اودن یری . ۵۰- ایشیق اولدو پیه نین کور بوجانی: پیسین "ایسی" ناز قیللی اولدو . آغ یریرجه کوزدن کیدسی اولدو . هرزادان امید کیدسی

چوخ چکدن ،

اؤرک آچان اودی یارا ،

یولون دوشسه ،

گوزرسن بیر شوم مزارلین .

کوز باقوشون باغلاماسی ،

لای - لای سسی ، ماهینی سی .

آغیرلار بوز باغلیان ،

اؤرکلرین آغریسی .

قاراقورپاق آغیر آجیب ،

سحر - آختم ، اسنیر .

استدی کچ ،

سویوق داشلار ،

ایکیدلری سسیدیر .

نوداغلارین سویو کیمی ،

بوشت - بوشتونا ، آخارلار .

قبیرلرین داشی کیمی

دینمز - اینمز باخارلار .

تولاق دیی ایشیلار ،

قورخا - قورخا گمز لر .

"اوجروم" خانین گمز گینی ،

سحر - آختم بزه لر .

"یارماچی" نین گنجگی ،

ویلده یارنیز پوزارلار .

اؤز لریندن اوزا قلا شیب ،

کوز یومادان آزارلار .

قارایردن ،

آرزیلارین دویاسینا اوجاقا ،

تریاکینان قانادلانار ،

حق قاپلی سین اچماق .

کفف حالیندا ،

آرزوی دینن ،

بولای - سسید سیرلر .

کفف

۱- ماهینی: ترانه . ۲- تولاق دیی: دیش شاق: پیچیده شاق . ۳- گردک: تازا گلینین ایتاقی . ۴- کفف: بنشد . ۵- تریاک: اشریده تاپیلان حالت . ۵۰- بولا: بسد: چوخلو .

ایش آراچین .
 بوگون لری ،
 دۈن لردن ، چوخ یامانیر .
 صابا حلائی ،
 گۈز اؤنۈده ، کوچه یانیر .
 گۈز گیلدی سیخیار قورا .
 آچار مازلار ،
 صاح باش کورا .
 قوجا قلانا غسلی دیرلر ،
 آرزو مورو امید نیرلر .
 فخر اچاندا ،
 هر تور پاقداسفره سین .
 اولما زبیری ،
 کور او جاعی پۈفد سین .
 اوجا - اوجا سارایلارین ،
 قاباقینان اوتن زامان ،

آچیلما لار :
 ۱- آراچ : سید . ۲- بیر چوخ آغزلیسی ولان چهرن دیشیلن یار . ۳- گۈز گیلدی سیخیار : آغلانماق .
 ۴- آچار مازلار صاح باش کور : طبیعی عومرائد مزلر . باشی لودلو (بلای) اولارلار . ۵- اوتن زامان : گنج زامان .
 ۶- کیلی : بولاشیق . کیف . ۷- اسکی پچیک . ۸- بیر براق اوشاق چوخ یچیک اوشاق . ۹- سوچ : گناه .

آلچاق - اوجا یارالدیب .
 " اوجروم " لارین ،
 یاتیش نختین اویالدیب .
 * ییشیش نذیر ،
 یوخشلار اقا بارین .
 آلچاق کرک ،
 ... سس نیر ،
 یزکون آپارین .
 * بری ،
 بیزه اگری باخ ،
 دیندریک .
 اولاق مین سک ،
 آرتیق ، آتایمدریک .
 زینه کی زلیده ائیرلر .
 دینیه نین ،
 دینه نی وار دیرلر .

آچیلما لار :
 ۱- قارماق : اؤنۈده دورماق . آخارماق : جرمی سیندیرماق . ۲- اولاغ مینک آرتیق : آتایمدریک .
 آغز نیرین بنی دیکل . اوجا یاتیشیق بیزه یار شاز . ۳- زینه : گۈز بولای دین بلاق . ۴- ائیک : علاقه اوزره .
 سؤد وداشاق . ۵- ییشیل باش : آتیش . ۶- پای : قیمت .

دینمه مکریر ،
 مین - سیردرین داداسی ،
 دایشماقدیر ،
 یاشیل یاشین ، بلاسی .
 اوخیارلار :
 ... دیلم - دیلم - سنی دیلم ،
 سندن اولار ایلف قدیم های دیلم .
 سن دینمه سن قورو قاپی تاشماز .
 سندن اولار اولوم سنچای دیلم .
 یاشیارلار ،
 عومور بویو ،
 بونو بوگون ، اولو بحیل .
 باشلارینی ،
 قیز یار توکر ،
 " اوجروم " کیلی ، آد محیل .
 پاتیقینان ، باش کیله ،

قان چىخماز.

نىكىد سىنەر.

اىپ اوزولمز، جان چىخماز.

دارقە قاتلاشلار.

تويۇق كىمى شىلاشلار.

ايل اون كىمى آي.

دوداق قاتلاشكىلى.

ماتم دونو.

بويلار شىچىلى.

دندر دىلەر.

قاداخلار باغلانار.

بويونلارنى.

داغلو وونان داغلانار.

دىك باشلىقلىق ائىمىمىن.

دورلر.

اوكوزلر يىن.

قاشا سىنى دورلر.

چارىخدا دىر.

اوزامان "آي كىتىن"

دورمىد دىر.

الەن پە.

اوپر كىمىن.

سەلدەر قاندا.

قارشى شىندا داياغىب.

يارالاغىب.

قىزىل قانا بويانغىب.

ياتما يانلار.

اشىدەرلەر نالە سىن.

زارىمى سىن.

شېرىلى سىن.

دورمىد دىر. ۱۰. اوكوزلر يىن. ۱۱. قاشا سىنى دورلر. ۱۲. چارىخدا دىر. ۱۳. اوزامان "آي كىتىن". ۱۴. دورمىد دىر. ۱۵. الەن پە. ۱۶. اوپر كىمىن. ۱۷. سەلدەر قاندا. ۱۸. قارشى شىندا داياغىب. ۱۹. يارالاغىب. ۲۰. قىزىل قانا بويانغىب. ۲۱. ياتما يانلار. ۲۲. اشىدەرلەر نالە سىن. ۲۳. زارىمى سىن. ۲۴. شېرىلى سىن.

داياغىب.

۱- قاتلاشماق، راضى اولماق. ۲- پىشلاشماق، تويۇق قوشىكىمىن دىشى سىمىن راجى نىن بىر اولماسى. ۳- داغلو: اوددا قىزىر يىلىب بويونا باسنىلان دامغا (خوهر). ۴- دىك باشلىقلىق: قاندا بويۇق كىچىك ائىمىك. ۵- اوكوزون قاشا سىنى دورلر: توچو خوتون قاندا باقىن باغلانان آغ اوكوزون دىگر تايرىلار يىن.

داي سىن.

"اوپر دم" دورلر.

يارا سىنا يارالار.

آپلا چىكر.

اود پوگور.

سوزلار.

قولاقلار.

تېدىر يىلىب كچلر.

سىن دىيار.

آيىن جىردان كچلر.

حالى اونون.

كوتو- كوتون يامانير.

چارىخدا ماغنى لارنى.

بونلار دىر.

قارائىقدان.

منى آچىب قورماران.

اوپر كىمىن اودون آلان.

يارا سىن.

آرش كىمى.

جانن قويسون ياندا.

ايتىر يىلىب.

اوزون تاپان.

دارا سىن.

قاسىر غلار اودونۇدە من داياغىم.

اودونۇدە.

آلا كوزلور يارنى.

يانار داغىك.

قارنىم اچى اودولودور.

دوندارانماز.

"اوپر دم" كىمى قارنىمى.

مىنم يارنىم.

اوكوزونماز ايتىد دىر.

۱- ايتىد دىر: ايتىد دىر. ۲- قولاقلار كچلر: ايتىد دىر. ۳- قاسىر غلار: ايتىد دىر. ۴- يانار داغىك: ايتىد دىر. ۵- اوكوزونماز ايتىد دىر: ايتىد دىر. ۶- قارنىم اچى اودولودور: ايتىد دىر. ۷- دوندارانماز: ايتىد دىر. ۸- "اوپر دم" كىمى قارنىمى: ايتىد دىر. ۹- مىنم يارنىم: ايتىد دىر. ۱۰- اوكوزونماز ايتىد دىر: ايتىد دىر.

یئل تک ادچار،	آد سیز وکیل شکیم
طوفان کبی سدر.	ایلیکیم مکت،
دار کو نمده،	سومو گومده تاشیدیر.
منی گریب تپاندیر.	تاریخیرین،
افشار،	سینه سینه دار آدی.
دنیاسیندا،	آج تاریخی،
بسدیر.	اوز دیلین دایشیدیر.
من آتی بن،	بوسوز لرین یو قتلارین،
کیشده سین تانیرام.	آچارکن،
پیشیدن،	قولاق داری دوشور دوکجه،
فلک آ نال سالار.	یوخو باشدان،
ایلقا ریندان،	قچارکن،
هینج بیر زمان دوشور او،	اغل قوشا ناز،
دیری گوزلو،	ایتیر دگمین تاپماقا.
یانار اودا سالار.	باشلا یارلار،
یچ اوشاق مکت،	زمان دین دایر تاقا.

۱- ایلمه و کورین سوز. ۲- قوش تاق: پیرمالاق. تشویق اوزده بیرایشه باشلاماق. ۳- زمان دین: دایر تاق. ۴- گنجیدن: عبرت آلیب وزمانین ایسته دیکرینی دوشورمک. تاریخی و راعلاماق.

احمد نمر،	اوزوموزو تاپماقا.
گوزده ی دیلر، چت دیلر.	تورشا نایاق،
گوزده ی ندیر،	ایشیق گون،
دیرنا قینان ات دیلر.	خورولد اییب یاتماقا.
یارماچی نین هنر لری،	ایگه کیسی لوت دولاینب،
دنری چت اییب.	بره مدیک یادلاری.
ادچر دم لارین اود سونلار،	اششک کبی،
دیرنا قینان - ات اییب.	داش چکدیریب،
یارماچی نین بلی سینا،	آخ تپاق آتارمی.
اوزوموزو تاپان گون.	جیرمه غلارین گوزلرینی،
اودچر دمون،	باغلاماساق اوزوموز.
گونو دوغار،	باخار کورتک باغلاشما،
یوخو دودوب، یاتان گون.	آیدینلیقا گوزوموز.
گلون گندک،	دیرناق نیری چاپمالی تیت،
بو باندان،	ذیرده لره پنجه تاقا.
چقما تالار،	مامی توبس ط اولمالی تیت،

۱- گوزده ی: بوغدانین سامان دان یا قیندان چتین آیریلانی کی اودو آیرماق اکین چیرمچ بیر آتیریشدیر. (اندکی شکرده دیرلر: گوت ایستر گوزی چیردا، ۲- چت: قوز (گوردکان) دن قاتین قاتین چتین سنیب ایچی آیریلانیا دیرلر. ۳- دیرنا قینان ات اولماق: آیریلما یان. آیریلما سوز زور آپاران. ۴- اوش قارنا غلین نین قهرمان کی آیشیق شمشور دور.

۵- باغلاما: گوزوموزو تاپماق. ۶- بوسط: یارماچی نین بلی سینا. ۷- ایشیق گون: تورشا نایاق. ۸- خورولد اییب یاتماقا: ایشیق گون. ۹- ایگه کیسی لوت دولاینب: ایشیق گون. ۱۰- بره مدیک یادلاری: ایشیق گون. ۱۱- اششک کبی: ایشیق گون. ۱۲- داش چکدیریب: ایشیق گون. ۱۳- آخ تپاق آتارمی: ایشیق گون. ۱۴- جیرمه غلارین گوزلرینی: ایشیق گون. ۱۵- باغلاماساق اوزوموز: ایشیق گون. ۱۶- باخار کورتک باغلاشما: ایشیق گون. ۱۷- آیدینلیقا گوزوموز: ایشیق گون. ۱۸- دیرناق نیری چاپمالی تیت: ایشیق گون. ۱۹- ذیرده لره پنجه تاقا: ایشیق گون. ۲۰- مامی توبس ط اولمالی تیت: ایشیق گون.

تپه گوزوئیخقا،	سعادتمن پرستینه،
بیر سوکوتا ویریماساق،	توخ گوزون،
دورخونوقا،	باخاریق .
اویماساق،	چشمه کچی یقفیلدایب،
مردالارین یوخسونو،	چایلاکچی آخاریق .
یئیکین ییکه یویماساق،	سیلکه لرغیب،
دولرین،	باتلاق دونون،
ال بیر اولوب،	چیچر داریق اکیندن .
وده مالین قاتاریق .	اون گورمین آچاقلارا،
قویولارین دیرینه،	سوز آچاریق دیریندن .
بوندان آریق،	شورلار ناغیلینی،
باتاریق .	دیرلره دیریک،
آچا بیللیک اوزوموز،	اوزوموز تاپار اولق،
تور آتالار توروندان .	بیزده قایمیریک .
تورویاریق آیمین می،	دیشلرکی،
چاخاقلارین توروندان .	قایا شیز،

یوخدا
 ۱- یئیکین، کامل اولغونوقا چاتاق . ۲- تور آتان ائتمه دهک . ۳- ائون، قایق . ۴- اون گورمین : دایاز
 دار بئیش . ۵- شورلار، لاجا شلار (آب) . ۶- قاقا یئیزو، یئیکین سئوین، پوش- پوش ناخوشلاندان
 ایستیکیز چاتاز، په این سیر اولدیزا عینان دؤگورک .

یوخدا کن سئوین،	یادساخ لانا زل او بئین لاداسین،
هئچ بیر زامان،	بئسا آکئیب اردو بئین آماندیز،
پری قویماز،	ایملار ارباب چچی برشل وار،
باش یاسدایقا،	چاقمچیلارین قونان شلشدن بایک،
دئوین .	ح باریش
قوسالیتدا،	۱۳۵۲
دام سالدیرماق،	
دوز دگیل،	
اکری یوللار،	
بزنس،	
دوز دگیل،	
دیرلرین گودو ایشنا،	
قوزقون کلکلب سوداشما،	
مردالارین کیرلی دونو،	
آخار سویا،	
یاراشماز	

آچیقلامالار: ۱- قوزقون : لئشه قونان سیرجور قاراقارقا . ۲- گودودا: بدن